

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Illvstri Regi Castellæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

Domini illorum infinitam multitudinem crucis suæ gladio trucidavit; & sic Rex Sarracenorum cum paucis in fugam conversus fuit. Sui autem impetus nostros interim sustinebant, sed statim post maximam stragem suorum reliqui in fugam conversi sunt. Nos autem insequentes eos usque ad noctem, plures tamen insequendo interfecimus quam in bello; & sic bellum Domini à solo Domino & per solum Dominum est feliciter consummatum. Deo autem honor & gloria, qui cruci suæ dedit victoriam per Iesum Christum Dominum nostrum. Fuerunt autem milites Sarraceni, ut postea vera relatione didicimus à quibusdam domesticis Regis Sarracenorum, quos captivos cepimus, cxxxv. milia, perditum verò non erat numerus. Occubuerunt autem in bello ex parte sua centum milia armatorum & amplius secundum æstimationem Sarracenorum quos postea cepimus. De exercitu autem Domini, quod non sine grandi gratiarum actione recitandum est, & quod incredibile est, nisi quia miraculum est, vix viginti quinque Christiani aut triginta de toto nostro exercitu occubuerunt. O quanta lætitia! O quot gratiarum actiones! nisi de hoc dolendum sit quòd tam pauci martyres de tanto exercitu ad Christum martyrio pervenerunt. Ut autem magna eorum multitudo credatur, cum exercitus noster in castris eorù post bellum per bidduum fecerit morà, ad omnia incendia quæ necessaria erant in coquendis cibis & pane & aliis non composuerunt aliqua ligna nisi de sagittis & lanceis eorum quæ remanserant, & vix potuerunt comburere medietatem. Cùmque dicti exercitus propter longam moram factam in locis heremis & incultis deficeret in victualibus & aliis, ibidem tantam invenerunt tam ciborum quam armorum necnon etiam dextrariorum & aliorum jumentorum copiam quòd accipientes ad suam unusquisque de iis omnibus voluntatem, plus ibi dimiserunt ex magna abundantia quam ceperunt. Tertio autem die procedentes venimus ad quædam castra eorum, scilicet Bilche, Baños, Tolosa, quæ incontinenti cepimus. Tandem pervenimus ad duas civitates, quarum altera dicitur Biacia, altera Vbeda; quibus non erant majores citra mare præter Cordubam & Hispalem; quarum alteram, scilicet Biaciam, destructam invenimus; ad alteram verò, scilicet Vbedam, quia situloci & artificio fortissima erat, confugerat multitudo hominum infinita ex omnibus villis adjacentibus. Cùm enim villa illa nunquam ab Imperatore vel ab aliquo Regum Hispaniæ expugnata sciretur vel subjugata, in eadem posse salvam suam corpora se credebant. Sed & hanc in brevi divina gratia faciente cepimus & funditus destruximus, quia non possemus habere tantam multitudinem gentium quæ ad illas populandas sufficere possent. & bene perierant ibi sexaginta milia Sarracenorum; quorum quosdam interfecimus, quosdam captivos duximus ad servitium Christianorum & monasteriorum quæ sunt in marchia reparanda. Hæc igitur, sanctissime Pater, vobis scribenda decrevimus, pro auxilio toti Christianitati impero gratias quas possumus exhibentes, & humiliter supplicantes ut vos, quem Dominus ad summi sacerdotij gradum elegit, ei cum sacrificio laudis pro salute populi inmolatis vitulos laborum.

Roder. Tolce
ibid. c. 11.

O R A T I O.

Omnipotens & misericors Deus, qui superbia resistis, humilibus autem das gratiam, digna tibi laudem præconia & detotas gratiarum referimus actiones quòd antiqua innovando miracula gloriosam tribuisti victoriam de perfidis gentibus populo Christiano, te suppliciter exorantes ut quod mirabiliter incepisti, misericorditer prosequere ad laudem & gloriam nominis tui sancti, quod super nos famulos tuos fideliter invocatur. Per Dominum nostrum &c.

ILLVSTRI REGI CASTELLÆ.

Proceptor in se sperantium Deus, sine quo nihil est validum, nihil firmum, multiplicans misericordiam suam super te ac populum Christianum, & effundens iram suam in gentes quæ Dominum non noverunt & in regna quæ non invocaverunt sanctissimum nomen ejus, juxta quod dudum fuerat spiritu sancto prædictum, irrisit gentes quæ temerè fremuerant contra eum, & subannavit populos inania meditados, humiliando arrogantiam sortium, & infidelium superbiam quiescere faciendo; qui sperantes in equis, quia multi sunt, & equitibus, quia prævalidi nimis, super sanctum Israël non fuere confisi, & Dominum exquirere contempserunt; quinimmo Deo vivo & vero ausi sunt exprobrare, exaltantes contra eum tumidè vocem suam & suorum levantes altitudinem oculorum. Benedictus autem Deus, qui posuit in eorum naribus circumum & in labiis suis fraxinum, dans eis secundum opera eorumdem, & ipsis retribuens secundum suorum nequitiam studiorum; ut cognoscat Moyses quoniam major est ejus indignatio & superbia quam fortitudo & virtus, & sperent in Domino cuncti qui diligunt nomen ejus, videntes quòd in sua sperantes misericordia non relinquit, sed propè est omnibus ipsum in veritate vocantibus, dans lapsis fortitudinem, & robur multiplicans; ut jam non dubitent verum esse quod legitur, quoniam qui sperant in Domino habebunt fortitudinem, current & non laborabunt, ambulabunt & non deficient: quia Dominus virtutem populo suo dabit. Nos autem per tuam serenitatis litteras plenè intellecto qualiter is qui docet manus suorum ad prælium & digitos eorum ad bellum, instauratis veteris testamenti miraculis, in tanto & tam horribili prælio salvum fecit populum humilem, & humiliavit oculos superborum, exultavimus Domino adjutori nostro, & ei quantum sua donavit gratia jubilantes, gavisè fuimus gaudio magno valde

valde. Convocantes ergo urbis clerum & populum univ[er]sum, ei qui facit mirabilia magna solus, etsi non quantas debuimus, quantas tamen potuimus, unà cum illis gratiarum exsolvimus actiones, ipsas tuæ celsitudinis litteras legi coram univ[er]sa multitudine facientes, & ore proprio exponentes eisdem; in quo, post divinæ virtutis magnalia, quantum magnificentiæ tuæ præconia extulerimus, ab aliis potius quàm à nobis regali excellentiæ volumus intimari. De cetero, fili carissime, prudentiam tuam monemus, rogamus, & exhortamur in Domino quatenus datam tibi & populo Christiano victoriam Domino exercituum reverenter adscribas, ore simul & corde humiliter confitendo quòd non manus tua excelsa, sed Dominus fecit hæc omnia, juxta quod in lege divina præcipitur. Ne dicas in corde tuo, fortitudo mea & potentia manus meæ fecit mihi virtutem hanc magnam; sed memoreris Domini Dei tui, quia ipse tibi dat facere præritudinem & virtutem. Ista enim victoria proculdubio non humani operis extitit, sed divini; & gladius Dei, non hominis, immo verit[us] Dei hominis inimicos crucis dominicæ devoravit. Quis enim dedit eos in direptionem & prædam ut unus mille & duo decem millia effugarent nisi Deus, qui subdidit illos & tradidit, suam super eos indignationem effundens pro eo quòd peccaverunt eidem & in ejus noluerunt semitis ambulare? Non igitur tibi venit pes superbiæ, qui ibi ceciderunt qui operantur iniquitatem. Sed affer Domino gloriam & honorem, dicens humiliter cum Propheta: *Zelus Domini exercituum fecit istud*, ut aliis exultantibus in curribus & in equis, tu exultes & glorieris in nomine Domini Dei tui, & considerans vindictam impiorum factam à Domino, laves manus tuas in sanguine peccatorum. De nobis autem pro certo cognosceas quòd personam tuam semper de corde puro & conscientia bona & fide non ficta dileximus, & jugiter in tua crescimus caritate, in cunctis negotiis tuis tuæ serenitati adesse, quantum cum Deo & honestate poterimus, proponentes. Tu ergo ea semper agere studeas quæ apostolicum promereantur favorem, & per quæ gloriam temporalis regni transitoriam & caducam in aeterni regni beatitudinem, quæ nunquam deficiet, valeas commutare. Quod utinam ore prophetante dixerimus, & eventum rei tetigerimus immobili veritate. Datum Laterani v i i . Kalend. Novemb. pontificatus nostri anno x v.

Tom. I I.

EPISCOPO BELVACENSI.

Cum in tua dioecesi quædam monasteria & conventuales Ecclesiæ in multis parrochiis majores decimas percipiant & minutas, & de quibusdam fructibus annuatim perceptis decimæ non fuerint persolutæ; quæ tamen modò solvuntur, quæ sivist per sedem apostolicam edoceri utrû decimæ fructuum prædictorum ad parrochiales Ecclesias, quæ nec majores percipiunt nec minutas, an ad monasteria & illas Ecclesias conventuales, quæ decimas alias percipiunt ab antiquo, debeant pertinere. Ad quod sic duximus respondendum, quòd si fructus prædicti de illis terris proveniunt de quibus monasteria seu conventuales Ecclesiæ aliquos percipiunt ratione decimarum proventus, eis proculdubio debentur decimæ fructuum eorundem, cum ipsis ab antiquo terra illa fuerit decimata, & non debeat una eademque substantia diverso jure censer[is]. Alioquin parrochialibus Ecclesiis exsolvantur, ad quas de jure communi spectat perceptio decimarum. Sanè quia contingit interdum quòd aliquibus volentibus matrimonium contrahere, bannis, ut tuis verbis utamur, in Ecclesiis editis secundum consuetudinem Ecclesiæ Gallicanæ, ac nullo contradicte publicè comparente, licet fama privatim impedimentum deferat parentelæ, cum ex parte contrahentium juramenta majorum de sua propinquitate, ut suspitionis tollatur materia, offerantur, quid tibi sit faciendum in casibus hujusmodi quæ sivist. Ad hæc taliter respondemus, quòd si persona gravis, cui fides sit adhibenda, fraternitati tuæ denuntiet quòd ij qui sunt matrimonio copulandi se propinquitate contingant, & de fama vel scandalo doceat, aut etiam per te ipsum possis certificari de plano, non solum debes juramenta parentum sponte oblata recipere, verum etiam eos qui contrahere sic nituntur, si monitis induci nequiverint, compellere ut vel à tali contractu desistant, vel contra famam hujusmodi secundum tuæ discretionis arbitrium juramenta exhibeant propinquorum. Alioquin, si persona denuntians non extiterit talis ut duximus, & de fama vel scandalo non poterit edoceri, ad desistendum monere poteris, non compellere, contrahentes. Si verò post contractum matrimonium aliquis appareat accusator, cum non prodierit in publicum quando banni secundum præfatam consuetudinem in Ecclesiis ede-

S S I I

*Epist. 184.
Responder ad
ejus consulta.
Cap. Cum in
tua. De decimis.
Vide sup. Cum
contingat De
decimis.*

** In quart. coll.
Ecclesiæ, etiam
in cod. Colbert.
Cap. Cum in
tua. De sponsali.*

*Vide Regino
nem lib. 1. c. 231.*

*Cap. Cum in
tua. Qui ma-
trim. accus.
possint.*

Deuteron. 8.